

zavod za javno zdravstvo
međimurske županije

djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja,
prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

I. G. Kovačića 1e, Čakovec

O NOVIM DROGAMA činjenice koje roditelj mora znati

Potražite pomoć naših stručnih službi:
liječnik školske medicine, psihijatar, psiholog,
socijalni pedagog, socijalni radnik

Tel. 040 314 400 | 040 386 830 | 040 386 833 | 040 314 401 | 098 206 523

Što je to droga?

Droga je svako sredstvo u krutom, tekućem ili plinovitom stanju koje unosenjem u organizam dovodi do tjelesnih ili psihičkih promjena, a psihoaktivne droge su one koje djeluju na središnji živčani sustav i mogu mijenjati mišljenje, osjećanje i ponašanje osobe koja ih je uzela.

Svim drogama je zajedničko - NE POSTOJE BEZOPASNE DROGE!

Nove droge

Izvešće EMCDDA (Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama) 2015. pokazuje silazni trend u dostupnosti i korištenju heroina i pad intravenskog uzimanja droge. Visoka je i dalje uporaba kanabisa (marihuane), a sve izraženiji problem postaje korištenje tzv. “novih droga”.

U 2014. godini prvi put je otkrivena 101 nova psihoaktivna tvar.

Što su to nove droge?

Nove droge su sintetički kemijski spojevi koji svojim učinkom oponašaju djelovanje tradicionalnih droga. Radi se uglavnom o sintetskim kanabinoidima, stimulansima, halucinogenima i opioidima koji često imaju višestruko jači učinak od poznatih psihoaktivnih sredstava.

Na tržište dolaze u raznim oblicima: prah, tablete, biljne mješavine poprskane sintetičkom psihoaktivnom supstancom, itd.

Zašto su opasne?

Među djecom i mladima se javlja sve veća učestalost korištenja “novih droga” zbog lake dostupnosti (tobacco shop, smart shop, internet prodaja) te nesvjesnosti i nepoznavanja štetnih učinaka. Uočeni su višestruki štetni učinci na ljudski organizam, posebno na središnji živčani sustav, srčano-žilni i dišni sustav).

Zabilježeni su i smrtni ishodi!

Koriste li se nove droge i u Međimurskoj županiji?

Na pitanje da li su ikada u životu koristili neku od novih droga i koju, među ispitanim učenicima 7. i 8. razreda osnovne škole pozitivno je odgovorilo 2% dječaka i 1% djevojčica. Među ispitanim srednjoškolcima gotovo su svaki treći mladić (29%) i svaka deseta djevojka (11%) probali neku od novih droga. Najčešće korišteno sredstvo je Galaxy kojeg je među ispitanim učenicima 7. i 8. razreda osnovne škole probalo 2% dječaka i 1% djevojčica. Od ispitanih učenika 2.r. srednje škole Galaxy je probao svaki peti mladić (20%) te 8% djevojaka.

(Rezultati istraživanja o stavovima, navikama i korištenju sredstava ovisnosti među školskom djecom i mladima, prosinac 2013., Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije)

Najčešće korištene nove droge

Sintetski kanabinoidi (JWH-018, JWH-250, JWH-122, AM-2201, RCS-04, UR-144, 5F UR-144, 5CI UR-144)

- mješavina bilja koja se prodaje kao „osvježivači prostora“, soli za kupanje, gnojivo za biljke, itd. uz čestu napomenu na ambalaži kako nisu za ljudsku konzumaciju. Sadrže sintetske kanabinoide pa se pušenjem postižu učinci slični učinku tetrahidrokanabinola (THC), vežući se (kao i THC) na kanabinoidne receptore u središnjem živčanom sustavu. Mogu se pojaviti i kao smola, bijeli prah ili kristali, ulje.

Na tržištu su poznati kao Galaxy, Rainbow, Spice, Solar, Atomix, Sharp, itd.

...i brojna druga “popularna” sredstva:

Fenetilamini
Kratom
piperazini
Sintetski katinoni
Triptamini
Lord Koks
Salvia divinorum
Kava kava
Mefedron

Lijepo je, ali nije lako biti roditelj

Neizostavni znak eksperimentiranja s drogama ili već razvijene ovisnosti je promijenjeno ponašanje vašeg djeteta. Znakovito je:

- Izbjegavanje razgovora i kontakta s roditeljima i drugim članovima obitelji, osamljivanje, skrivanje stvari, poruka, gašenje ekrana računala kad netko uđe u sobu te ispoljavanje ljutnje radi prekidanja u nekoj aktivnosti na računalu
- Česte neobjašnjive promjene u raspoloženju djeteta (agresivno, otresito, nervozno ponašanje, bezrazložna ljutnja, razdražljivost, itd.)
- Školski problemi kojih ranije nije bilo - neuspjeh, izostanci s nastave, upozorenja i pozivi iz škole zbog problema u ponašanju i učenju
- Gubitak interesa za nekadašnje društvo i aktivnosti, ulazak u društvo za koje čujete da je sklono rizičnim ponašanjima
- Dolasci kući u alkoholiziranom stanju
- Zapuštanje osobne higijene
- Često laganje, opravdavanje zbog neodrađenih obaveza
- Traženje većeg džeparca, posuđivanje novca od braće, rodbine....
- Nestanak novca ili drugih vrijednih stvari iz kuće, problemi s policijom, itd.

Posebno obratite pažnju na:

- crvene, suzne oči
- česte vrtoglavice, omamljenost, otežan, čudan hod, lošu koordinaciju pokreta, nepovezan govor
- opijen izgled
- česte glavobolje
- mučnine i povraćanje
- ubrzano lupanje srca
- pritisak i bol u prsima
- drhtanje ruku
- nagle slabosti

Na dobar način pokažite roditeljsku ljubav i brigu. Nemojte tolerirati eksperimentiranje. **Budite djetetu zaista roditelj, nemojte se truditi biti mu prijatelj, ali niti istražni policajac.** Potražite pomoć, razgovarajte sa stručnjacima.